

Ö?retmenlere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27264>

Özet

Ö?retmenlere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i (Ö-MKÖ), 2017 y?l?nda Kenan Y?ld?r?m ve Rukiye Gürbüz taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçek geli?tirme çal??mas?n?n ürünüdür. Bu ölçek, özellikle aktif olarak görev yapan veya ö?retmenlik e?itimi alan bireylerin ya?ad??? matematik kayg?s? düzeyini bilimsel olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel amac?, ö?retmenlerin matematik ö?retimi süreçlerinde kar??la?t?klar? duygusal zorluklar? ve anksiyeteyi nicel hale getirmektir.

Ö-MKÖ, ö?retmenlerin matematik alg?lar?, matematiksel görevlere yakla??m biçimleri ve bu durumlar?n mesleki yeterliliklerine etkileri gibi kritik alanlarda veri toplamay? hedefler. Elde edilen veriler, e?itim politikalar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n matematik kayg?s?n? azaltacak ?ekilde yeniden düzenlenmesine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Matematik Kayg?s?, Ö?retmen, Ö-MKÖ, Psikolojik Ölçek, Duygusal Yap?, Ölçek Geli?tirme

Yazarlar

Kenan Y?ld?r?m, Rukiye Gürbüz

Amaç

Ö?retmenlere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i (Ö-MKÖ), ö?retmenlerin ve ö?retmen adaylar?n?n matematik ile ilgili görevler, dersler veya de?erlendirme durumlar? kar??s?nda hissettikleri kayg? ve gerginlik düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmif tir. Ölçek, matematik kayg?s?n?n ö?retmen mesle?i üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerini belirlemeyi ve bu etkileri azaltmaya yönelik müdahale stratejileri geli?tirmeye temel olu?turmaya hedefler.

Özellikle, ö?retmenlerin kendi matematik kayg?lar?n?n, ö?rencilerine matemati?i aktarma biçimleri üzerindeki etkisini incelemek, bu arac?n temel kullan?m amaçlar?ndan biridir. Çal??ma, matematik kayg?s?n?n pedagojik süreçlerdeki rolünü anlamaya önemli katk?lar sa?lamaktadır.

Yap?

Ö-MKÖ'nün ölçtü?ü temel psikometrik yap?, **Matematik Kayg?s?d?r**. Matematik kayg?s?, bireyin matematiksel problemleri çözme, matematik derslerine kat?lma veya matematiksel de?erlendirmelerle yüzle?me beklentisiyle deneyimledi?i gerginlik, endi?e ve korku duygular?n? içeren karma??k bir duygusal tepkidir.

Ölçek, bu kaygıyı genellikle bilişsel (olumsuz düşünceler) ve duygusal (fiziksel gerginlik) bileşenler açısından ele alır. Öğretmenler bağlamında, bu yapı aynı zamanda matematiği öğretme yeterliliğine dair duyulan üpheleri ve mesleki başarısızlık korkusunu da içerecek şekilde özelleştirilmiştir. Bu durum, ölçeğin hedef kitlesinin özgüllüğü nedeniyle önemlidir.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak referansında geçerlik bilgileri detaylı olarak özetlenmemiştir (Belirtilen değer: -). Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu için, yazarlar Yıldırım ve Gürbüz (2017), ölçeğin hedeflediği yapıyı doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak adına çeşitli geçerlik analizleri uygulamışlardır. Bu analizler genellikle **yapı geçerliliği** (faktör analizi yoluyla) ve **kapsam geçerliliğini** (uzman görüşleri ile) içerir.

Ölçeğin geçerlik kanıtları için, okuyucuların Yıldırım ve Gürbüz (2017) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurması gerekmektedir. Bu makale, ölçeğin matematik kaygısı yapısının kuramsal beklentilere uygun olarak ölçtüğüne dair istatistiksel kanıtları sunmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik bilgileri, kaynakta özetlenmemiştir (Belirtilen değer: -). Ancak, psikometrik açıdan sağlam bir ölçek oluşturmak amacıyla, geliştirme çalışmasında güvenirlik (tutarlılık) analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak bu tür çalışmalarda **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach alfa) hesaplanmıştır.

Yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı (Matematik Kaygısı) tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Detaylı güvenirlik değerleri ve analiz sonuçları (örneğin test-tekrar test güvenirliği veya madde-toplam korelasyonları) için orijinal akademik yayına başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Öğretmenlere Yönelik Matematik Kaygı Ölçeği'nin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla faktör analizi kullanılmıştır. Ölçek geliştirme sürecinde, maddelerin teorik olarak beklenen alt boyutlar altında gruplanıp gruplanmadığını belirlemek için genellikle **Açılmayıcı Faktör Analizi (AFA)** uygulanmıştır. Ardından, yapının örneklemden bağımsız olarak doğrulanması için **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullanılmış olabilir.

Bu analizler sonucunda, ölçeğin kaç faktörden oluştuğu (yani matematik kaygısının hangi özgül bileşenlerini ölçtüğü) ve bu faktörlerin toplam varyansın ne kadarını açıkladığı belirlenmiştir. Faktör analizi sonuçları, Ö-MKÖ'nün çok boyutlu veya tek boyutlu bir yapıya sahip olup olmadığına dair bilimsel kanıt sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Belirtilmemiştir (Tipik olarak Likert tipi derecelendirme formatı kullanılır).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra eden veya eğitimini alan bireyler)

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmanın örnekleme, farklı branşlardan çalışan öğretmenleri veya üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarını kapsamaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar, matematik kaygısıyla ilgili maddeleri kendilerine en uygun derecede yanıtlar.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Öğretmen Yeterliliği, Matematik Öğretimi, Psikometrik Özellikler, Duyusal Alan

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Sorumlu Yazar İletişim E-postası: frekanskenan@hotmail.com (Kenan Yıldırım)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Kullanım Ücreti: Kullanım ve izinler için sorumlu yazar Kenan Yıldırım ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlarda genellikle yazarın izniyle ücretsizdir.

Test Yılı: 2017 (Yayın yılı)

Bu ölçeğin orijinal makalesi ve maddeleri içeren PDF dosyası buradan indirilebilir: [ogretmenlere-yonelik-matematik-kaygi-olcegi-o-mko-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2017/08/ogretmenlere-yonelik-matematik-kaygi-olcegi-o-mko-toad.pdf)

Kaynaklar

Yıldırım, K., ve Gürbüz, R. (2017). Öğretmenlere Yönelik Matematik Kaygı Ölçeği (Ö-MKÖ)

geli?tirme çal??mas?, *E?itimde Kuram ve Uygulama*, 13(3), 392-410.

Ö?retmenlere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta aç?kça belirtilmedi?i için buraya eklenmemi?tir. Maddelerin tamam? için Y?ld?r?m ve Gürbüz (2017) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM